

Yksikön toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö hyväksyy suomenkielisen
varhaiskasvatuksen yksikötason suunnitelmat oman alueensa osalta

Helsinki

Varhaiskasvatusyksikkö Immola- Tilhen toimintasuunnitelma kaudelle 2019-2020

Helsinki

Toimintasuunnitelman rakenne

- Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen
- Työtämme ohjaavat arvot
- Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen ja siirtymisen käytännöt
- Oppimisympäristö
- Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde
- Toimintavuoden yhteiset tavoitteet:
 - Sensitiivinen vuorovaikutus
 - Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työteon ympäristönä
- Laaja-alainen osaaminen
- Oppimisen alueet
- Yhteistyö ja viestintä
- Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Työtämme ohjaavat yhteiset arvot

Helsinkiläinen varhaiskasvatus perustuu Vasu-perusteissa määritellyille arvoille sekä [Helsingin kaupungin strategiaan 2017-2021](#)

Vasuperusteissa määritellyt arvot:

- Lapsuuden itseisarvo
- Ihmisenä kasvaminen
- Lapsen oikeudet
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- Perheiden monimuotoisuus
- Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

Tutustuminen:

Kun perhe saa tiedon päiväkotipaikasta, henkilökunta ottaa yhteyttä perheeseen ja sopii tutustumisjaksosta. Toisinaan myös perheet ehtivät itse ottaa yhteyttä päiväkotiin. Painotamme ensikohtaamisen tärkeyttä.

Hyväksi tutustumisjakson pituudeksi on todettu n viikon mittainen aika. Yleensä perheet ensin ulkoilevat yhdessä tulevan ryhmän mukana ja siirtyvät sitten sisätiloihin vähitellen. Aloituskeskustelu pidetään mahdollisuuksien mukaan tutustumisjakson aikana. Myös ruokailuun on mahdollisuus tutustumisjaksolla.

Tutustumisjakson aikana rakentuu pohja hyvälle yhteistyölle.

Elokuussa aloittaville perheille, sekä esiopetuksessa aloittaville järjestetään kesäkuun alussa tutustumisaamupäivä.

Lapsiryhmät muodostuvat vuosittain sen perusteella, minkä ikäisiä lapsia päiväkotiin tulee. Ryhmät muodostetaan siten, että saamme luotua mahdollisimman toimivia pedagogisia kokonaisuuksia.

Siirtyminen toiseen ryhmään:

Lasten iästä ja muutoksista johtuen, vuoden aikana saattaa tulla siirtymisiä toisiin ryhmiin. Lähinnä kyseessä ovat lapset, jotka täyttävät 3 vuotta, jos ryhmissä, joissa on yli 3- vuotiaita lapsia, vapautuu paikkoja. Näissä tapauksissa lapsi käy tutustumassa uuteen ryhmään oman ryhmänsä aikuisen kanssa ja siirtokeskustelu käydään yhdessä henkilökunnan ja vanhempien kanssa

Oppimisympäristö

Meillä lähes kaikki tilat ovat lasten käytössä. Molemmissa päiväkodeissa, kaikissa ryhmätiloissa toimii kaksi pienryhmää kussakin ja Immolassa tiloja käytetään osittain yhteisesti muiden toimijoiden kanssa.. Tilankäyttöä sisällä hyödynnetään siten, että ryhmät ulkoilevat porrastetusti aamupäivän aikana. Muutoin tiloja käytetään monipuolisesti ja ne ovat tehokkaassa käytössä.

Tiloja muokataan eri teemojen ja vuodenaikojen mukaan. Lähialueen maastot, puistot, metsät ja rakennettu ympäristö on retkikohteina viikoittain, koko kaupungin kohteita hyödynnetään myös paljon. Mitä isommat lapset, sitä enemmän retkiä ja koko kaupunkia käyttäen. Retket suuntautuvat lähialueille, Malmille, Pukinmäkeen ja Viikkiin, mutta myös esim. Annantalolle, Liikennekaupunkiin museoihin ja erilaisiin liikuntapaikkoihin. Molemmissa yksiköissä kuljemme julkisilla liikennevälineillä, jotka tulevat näin tutuiksi.

Lasten osallisuutta huomioidaan kuuntelemalla toiveita erilaisista leikkipaikoista, niin sisällä kuin ulkona. Kauden aikana tiloja muokataan ja voimme tehdä pysyvämpiä tiloja esim. rakentelulle, liikkumiselle ja roolileikeille. Lapset voivat myös muokata päivittäistä oppimisympäristöään pienillä muutoksilla, esim. rajaamalla oma alueen rakentelu,- auto tai vaikka liikuntaleikille. Päiväkodin välineet ja tarvikkeet ovat yhteisiä ja niitä vaihdellaan ryhmien kesken.

Oppiminen on kaikkiallista, sitä tapahtuu koko ajan ja kaikkialla. Eri osa- alueet nivoutuvat toisiinsa, esim. metsäretkellä teemana värit, joka on viikon teemana koko päiväkodissa.

Aikuisen tehtävänä on luoda turvallinen ja kannustava oppimisympäristö. Aikuiset ovat läsnä, kuuntelevat, tukevat ja ovat yhdessä tekemässä ja muokkaamassa ympäristöä yhdessä lasten kanssa. Aikuisten keskinäinen hyvä vuorovaikutus ja sensitiivisyys korostuvat ja näkyvät suoraan lapsille eleinä, ilmeinä ja tavassa puhua. Aikuinen muutoinkin toimii esimerkkinä ja mallina

Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde (näistä seuraavista voidaan valita yksi, josta kirjataan tavoitteet, toimenpiteet ja arviointi)

Varhaiskasvatusyksikkömme keskeiset periaatteet:

Kiireettömyys: Ennakoimme tilanteet mahdollisuuksien mukaan, teemme yhteistyötä tiimien kesken.

Toisten kunnioittaminen: Meille on tärkeää, että kaikki tuntevat olonsa merkitykselliseksi ja tärkeäksi. Avunanto ja vertaistuki on voimavaramme erilaisissa tilanteissa

Korostamme vuorovaikutuksen merkitystä- aikuisten ja lasten, lasten keskinäistä, kuin myös aikuisten keskinäistä. Päivittäiset kohtaamiset ja hyvä työtuuli on tärkeitä hyvän yhteistyön ja ilmapiirin rakennusaineita.

Kasvattajien roolin korostaminen- aikuiset toimivat sensitiivisesti, mahdollistajina lasten toiminnoille.

Valitsimme kehittämiskohteeksi Leikkiin kannustavan toimintakulttuurin, jolle tavoitteeksi kirjaamme:

Aikuisen rooli lasten leikin alkuun saattamisessa, osallistujana ja kannattelijana. Aikuisen tehtävänä mahdollistaa ja varmistaa jokaiselle lapselle leikkiin osallistuminen ja mukaan pääseminen.

Pitkäkestoisen leikin kehittämisen- leikkiä ei tarvitse aina siivota pois, voi jatkaa vaikka seuraavana päivänä.

Tilojen entistä tehokkaampi käyttö- ruokailutilojen käyttö toimintaan

Kaverisuhteiden luominen ja ylläpito-> pienryhmätyöskentelyn ylläpito ja kehittäminen, vuorovaikutustaitojen korostaminen.

Roolivaatteet esille ryhmiin ja siten helposti lasten saataville.

Henkilöstö toimii sensitiivisesti ja havaitsee lasten aloitteet sekä vastaa niihin lasten osallisuutta ja toimijuutta tukevalla tavalla.

Kiireettömyys ja kohtaaminen

Arki on pedagogisesti suunniteltu kokonaisuus, joka mahdollistaa henkilöstön sensitiivisen läsnäolon

Henkilöstö valitsee lasten osallisuutta ja toimijuutta tukevia toimintatapoja

Työyhteisössä keskustellaan yhteinen käsitys sensitiivisyydestä

Tiimeissä arvioidaan aikuisen sensitiivistä työtettä tarkoituksenmukaisia menetelmiä hyödyntäen (esim. digitaaliset välineet).

Henkilöstö kohtaa lapsen leikissä päivittäin

Lasten kanssa keskustellaan säännöllisesti toteutuneesta toiminnasta ja arvioidaan osallisuuden toteutumista

Henkilöstö luo mallin, joka tukee lasten osallisuutta ja tekee sen näkyväksi huoltajille

Korostamme päivittäistä kohtaamista, kuulluksi ja huomioiduksi tulemisesta

Katseet, kuunteleminen, syli, eleet ja ilmeet

Tavoite: jokaisen lapsen hyvinvointi ja lapsen kunnioittava ja arvostava kohtaaminen joka päivä

Dokumentointi, miten toimimme, miten sen voi huomata, palaute tiimiltä, vanhemmilta.

Työyhteisöissä arvioidaan, tunnistetaan vahvuudet ja kehittämiskohteet ja sovitaan kehittämistoimenpiteet (auditointi otantana kevät 2020)

Säännöllinen keskustelu, miten näkyy käytännössä, puheen ylläpito

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla.

Varhaiskasvatusyksikkömme keskeiset periaatteet:

Kiireettömyys: Ennakoimme tilanteet mahdollisuuksien mukaan, teemme yhteistyötä tiimien kesken.

Toisten kunnioittaminen: Meille on tärkeää, että kaikki tuntevat olonsa merkitykselliseksi ja tärkeäksi. Avunanto ja vertaistuki on voimavaramme erilaisissa tilanteissa toiminnoille.

TAE 2020 sitova tavoite

Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä.

Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä

Toteutetaan laaja-alainen ilmiöpohjainen kokonaisuus, jossa liikutaan ja käytetään koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä (vähintään 2vk kestävä teema).

Toteutetaan huhtikuussa 2020

Tavoite

Yksikössä retkisuunnitelmat, lähiympäristö tutuksi-ikäsoinen liikkuminen koko kaupungissa

Liikuntaviikot koko yksikössä huhtikuussa 2020

Liikuntaviikon kuvaaminen eri keinoin, valokuvat, instagram, videokuvaaminen ja kerronta

Arviointi

Retket ja liikuntakokonaisuus suunniteltu, eri-ikäisille eri tavoitteet ja kohteet.

Suunnitellaan liikunta- ja ympäristöaiheinen kokonaisuus koko yksikölle keväälle 2020.

Sitova tavoite toteutetaan ja dokumentoidaan keväällä 2020.

Työyhteisöissä arvioidaan, tunnistetaan vahvuudet ja kehittämiskohteet ja sovitaan kehittämistoimenpiteet (arviointi otantana kevät 2020)

Oppimisen alueet

Nostamme kehittämiskohteiksi Ilmaisun monet muodot, jatkamme lukemisen ylläpitämistä päivittäin ryhmissä.

Jatkamme jo aiemmin aloitettua liikkumisen ylläpitämistä. Tuomme ryhmiin erilaisia liikuntavälineitä, jotka ovat lasten käytössä. Yksiköissä pidetty syksyllä koko päiväkodin yhteinen liikuntaviikko, jota toteutettiin sekä sisällä, että ulkona. Immolassa hyödynnetään lähialueita ja sisätiloja, esim käytävää pienten lasten liikkumiseen.

Erlaisia toteuttamistapoja päivittäiselle liikkumiselle luomme niin sisällä, kuin ulkona.

Päiväkodeissamme retkeillään paljon, isommat lapset laajentavat retkiä pidemmälle, pienemmät tutustuvat enemmän lähiympäristöihin.

Tilhessä myös säännöllisesti yhteistoimintapäiviä, jotka usein sisältävät erilaisia liikkumisen muotoja.

Esiopetusikäiset lapset tekevät yhteistyötä myös yhdessä alkuopetuksen kanssa, Immolassa viikoittain, Tilhessä sopimuksen mukaan kahdesti kuukaudessa.

Yhteistyö ja viestintä

- Panostamme kasvotusten tapahtuvaan viestintään ja vuorovaikutukseen, päivittäiset kohtaamiset, vasu- ja leops- keskustelut, vanhempainillat, juhlat ja tapahtumat. Olemme informoineet vanhempia siten, että tuomis- ja hakemistilanteissa vaihdetaan kuulumiset melko pikaisesti, mutta aina tarpeen mukaan järjestämme ajan keskusteluille.
- Vanhempainilaisuutemme ovat aina vanhempia osallistavia. Vanhemmat saavat tuoda esille toiveita ja ehdotuksia. Vanhemmilta kysytty esim. vinkkejä retkikohteista, mm. tutustumista työpaikoille tms.
- Viestitämme asioista ja tapahtumista perheitä monin tavoin, esim. sähköposti, whats up, paperiset tiedotteet, instagram, tekstiviestit. Instagramin kautta kuvaamme konkreettisesti toimintaa siten, että voimme näyttää, miten meillä eri oppimisen alueet toteutuvat. Esimerkiksi kuvia metsästä, jossa lapset lajittelevat tai luokittelevat lehtiä, keppejä tai kiviä, #tutkin jaa toimin ympäristössäni.
- Teemme yhteistyötä eri tahojen kanssa, alueen muut päiväkodit, koulut, alueen kiertävä erityislastentarhanopettaja, S2- opettaja, neuvola, seurakunta, tarvittaessa lastensuojelu, puheterapeutit, toimintaterapeutit ja erilaiset tutkivat tahot.
- Lähikoulujen kanssa on tehty suunnitelma, jossa toteutuu yhteistyö esiopetuksen kanssa säännöllisesti kahdesti kuukaudessa.

Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Pedagogisen toiminnan arvioinnin tarkoitus on varhaiskasvatuksen kehittäminen sekä lasten kehityksen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Toiminnan arviointi on systemaattista ja säännöllistä, ja sitä tehdään niin toimipiste- kuin ryhmätasollakin.

Arviointi perustuu dokumentoituihin tosiasioihin ja arviointia tehdään suhteessa varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteisiin sekä toimipisteen toimintasuunnitelmaan.

Pedagoginen dokumentointi

- Mitä ja miten arvioimme:
 - Kasvattajayhteisömme on tutustunut pedagogiseen dokumentointiin
 - Projektiluonteinen työskentely lasten kanssa on osa meidän toimintaamme, jolloin otetaan huomioon lapsilta tulleita aiheita.
 - Aikuinen on valppaana kuuntelemaan ja toteuttamaan lapsilta tulevia ehdotuksia ja ideoita koko ryhmän toimintaan.
 - Toiminnan sisältöä peilataan pedagogisen dokumentoinnin näkökulmasta- positiivisuus edellä, mitä lapsi jo osaa, palataan uudelleen dokumentoituihin asioihin, otamme enemmän lapsia mukaan suunnitteluun.
 - Arvioimme mennyttä tiimeissä, lasten kanssa, pyydämme palautetta vanhemmilta ja arvioimme myös koko päiväkodin tasolla.
 - Teemme vanhemmille näkyväksi toimintamme sisältöjä eri keinoin, mm. Instagramin ja vasupuun muodossa